

en Artighed, saa bør vi aabenbart føie os efter det Forslag, der er kommen til os fra Landstinget, som det eneste, der med Rimelighed kan bevirke, at Loven i denne Session vil kunne komme ud. Man har talt saa Meget om denne Femtedeel, man har talt, som om det var et farligt Aristokrati, man vilde tildele en Magt over den øvrige Befolkning, der vilde udøve et Tryk paa denne, som den rimeligviis vilde komme til at føie; men jeg vil dog gjøre opmærksom paa, at alle de, der bidrage circa 17 Daler til Communen, vilde henhøre til dette Aristokrati, til denne Femtedeel, og det forekommer mig ikke, at dette Bidrag er saa stort, at man kunde befrygte nogen særdeles Fare af det Aristokrati, der blev dannet paa den Maade. Dersom man gaaer ned til Halvdelen, da naaer man dem, som bidrage 5 Rd., og der er dog et stort Spring fra 17 Rd. til 5 Rd. Dette tillægger jeg imidlertid ikke nogen særdeles stor Betydning i denne Sag, thi jeg troer virkelig ikke, at der egentlig i Kjøbstæderne vil være nogen Fare ved at lade den høiest beskattede Halvdeel vælge den ene Halvdeel; men Grunden, hvorfor jeg ikke troer at kunne gaae ind derpaa, er Hensynet til de Følger, en lignende Bestemmelse vilde have paa Landet. Det er fremhævet i Landstinget, og jeg troer med fuld Ret, at efter Valgloven, der gjælder for Landet, er det Gaardmændene, der have den Ret, som denne Femtedeel i Kjøbstæderne skulle have, og dersom man gaaer ned til Halvdelen, saa kommer man til Huusmændene. (Afbrudelse). Det er blevet fremhævet i Landstinget af en Mand, som lever paa Landet, og om hvem jeg har al Grund til at antage, at han ikke vilde sige noget Urigtigt i denne Sag. Dersom saa er, at man kommer langt nedfor Gaardmandsclassen, saa vil der være Fare derved, saafremt man tænker sig Forholdene under en større Udskifning. Saasnart man tænker sig Selveierdistricter, hvor der har fundet en større Udskifning Sted, vil man, naar

man tager Halvdelen, kunne komme saa langt ned, at man virkelig i Fremtiden ikke kan forudsee, hvad Fare det kan føie til. Min Anskuelse i denne Sag er, at Landstinget i Virkeligheden er til for med Maadehold at bedømme de Reformere, der komme frem, og søge at moderere den Reformstrømning, som maastee igjennem dette Thing kunde gaae noget stærkt. Naar vi vilde gjøre et Spring og Landstinget siger: vi bør hellere gjøre et Skridt, da troer jeg, at vi bør følge Landstinget og hellere gjøre Skridtet end Springet, thi det bliver dog altid et Skridt fremad, et virkelig Fremskridt.

Sjæberning: Jeg kunde ganske slutte mig til det Sidste, som det ærede Medlem udtalte, nemlig at naar Landstinget siger: Gjør et Skridt istedetfor et Spring, saa skulle vi gjøre Skridtet istedetfor Springet, forudsat at vi havde foreslået et Spring, og forudsat, at man fra Landstingets Side ikke sagde: Gjør et Skridt tilbage. Spørgsmaalet er slet ikke, om man skal følge Landstinget, naar det forhindrer et Spring, men Spørgsmaalet er, om man skal lade sig tvinge af Landstinget til at gaae et Skridt tilbage; — Landstinget antager ikke altid Tillægsbevillinger. — Landstinget er efter min Betragtning bestemt til at skulle virke beroligende og medierende; men der er Noget, som bringer mig til at tvivle om Betydningen af den høiere Beskatnings Indvirkning i den Henseende, og det er den Urolighed, som jeg saa hyppig har seet udgaae derfra. Jeg troer Historien vil komme til at vise, at medens der her i dette Thing har været en rolig og besindig Følger af de forskjellige Regjeringer under de allervanskeligste Forhold, er derimod den hele politiske Bevægelse snarest kommet fra Landstinget. Dette ligger imidlertid ikke for, og jeg skulde ikke have omtalt det, naar ikke det ærede Medlem havde bragt det paa Bane — det havde maastee været det Heldigste, dersom det ikke var skeet.